

Muistio

Hangaskankaan ja Juurusojan vihreän siirtymän osayleiskaava 564-Y2025/3

16.12.2025

MUISTIO

Aihe: Hangaskankaan ja Juurusojan vihreän siirtymän osayleiskaavan aloitusvaiheen tiedotus- ja keskustelutilaisuus

Aika: 15.12.2025 klo 17.00 – 18.20

Paikka: Ympäristötalo, Solistinkatu 2

Osallistujia: paikalla 26 henkilöä, etänä 20

Esittelyt

Tilaisuuden puheenjohtajana toimi yleiskaavapäällikkö Paula Paajanen. Muistion laati vuorovaikutussuunnittelija Sirkku Kianto. Puheenjohtaja avasi tilaisuuden klo 17.00.

yleiskaavasuunnittelija Jarmo Pohjola
maanhankintapäällikkö Juha Peuraniemi
vihreän siirtymän projektipäällikkö Joonas Söderholm
liikenneinsinööri Minna Koukkula
yleiskaavasuunnittelija Matti Konttinen
vuorovaikutussuunnittelijat Sirkku Kianto ja Minna Puikko

Yhdyskuntalautakunnan päätöksellä 12.11.2025 (§ 456) vireille tulleen Hangaskankaan ja Juurusojan vihreän siirtymän osayleiskaavan laatimisen tavoitteena on mahdollistaa vihreän siirtymän ja sähköintensiivisen teollisuuden sijoittuminen Hangaskankaan alueelle, Fingridin Pikkaralan sähköaseman läheisyyteen.

Keskustelu ja kysymykset

Kommentti 1: Askarruttaa Hangaskankaan ykkösalueella T/kem kaavamerkintä, että mitä kaikkea se sisältää? Voiko Pikkaralaan tulla esimerkiksi ongelmajätteitä aikaansaavaa teollisuutta?

Vastaus 1: Kaavoitus: Pyyryväisessä on esimerkiksi T/kem merkintä osayleiskaavaluonnoksessa, jota varten on tehty erilaisia selvityksiä. Näiden johdosta asutuskeskuksiin on osoitettu 300-400 metrin turvallisuusrajat. Mikäli Pikkaralaan osoitetaan T/Kem merkintää, nämä asiat, kuten asutus, pohjavesi ja sähköasema, otetaan huomioon.

T/kem merkinnän lisäksi on myös kaikki muutkin luvat ja selvitykset oltava kunnossa, kuten ympäristöarvioinnit ym.

Muistio

Hangaskankaan ja Juurusojan vihreän siirtymän osayleiskaava 564-Y2025/3

16.12.2025

Huoli on ihan ymmärrettävä sinänsä, kun ollaan herkällä alueella. Myös Pikkaralaan on suunnitteilla pienimuotoista täydentämiskäytöstä. Yritämme huolehtia näistä asioista mahdollisimman hyvin. Prosessin yhteydessä asiat määritellään tarkemmin. Oulun vihreän siirtymän hankkeet ovat luonteeltaan erilaisia. Mm. Oritkarin ja Vihreäsaaren hankkeet sijoittuvat veden lähelle, jossa veden saanti on ykkösasia sijoittuvalle toiminnalle. Pikkaralassa puolestaan korostuu sähköaseman läheisyys.

Kommentti 2: Tuleeko alueella olemaan maa-alueiden lunastuksia?

Vastaus 2: Kaavoitus: Yleiskaavoitus ei nyt edellytä maanhankintaa teknisten verkostojen osalta. Nykyinen Oulujokivarren osayleiskaavan tarkistus jää voimaan. Putkilinjaukset lisätään siihen päälle. Kansallisen Gasgridin vetyverkoston rakentamisessa kaupunki ei ole mukana. Kaupunki toki mahdollistaa sen.

Gasgrid järjesti pari viikkoa sitten maanomistajille tilaisuuden Oulussa. Kaupungin ymmärryksen mukaan kyseisellä kaasuputkella on noin +-300 m liikkumavaraa. Putkelle ei lunasteta maata, mutta lunastetaan 10 m:n käyttöoikeus. Vetyputken kakkosalueella vasta tarkastellaan putken reittiä, jolle on useampi vaihtoehto. Ei ole varmaa, tuleeko Oritkariin menemään vetyputkea, mutta haluamme valmistella asiaa, jos se toteutuu.

Kommentti 3: Kaupunki on ilmoittanut, että jos tarpeen, voidaan neuvotella maanomistajien kanssa maanhankinnasta. Kun tällainen teollisuusalue kaavoitetaan, jossa on myös yksityismaata, niin voiko maanomistaja säädellä, minkälaista teollisuutta sinne tulee vai onko se kaupungin asia?

Vastaus 3: Maa ja mittaus: Pyyryväisen osalta kaupunki aloitti maanhankinnan etupainotteisesti. Ja kun iso alue on kaupungin omistuksessa, voidaan katsoa, mitä ja kuka sinne tulee. Tässä hankkeessa puolestaan viedään ensin suunnitelmaa eteenpäin ja katsotaan ensin niin sanotusti osumistarkkuus. Mitkä ovat tärkeimmät alueet, mitä rakentamista sinne tulee ja mitkä jäävät viher-/suojavyöhykkeiksi. Kaupunki hankkii maa-alueita tarvittaessa, jos sen avulla päästään maaliin eli toiminnan aloittamiseen tai asemakaavan toteuttamiseen. Jos jollain on maan tai metsän myyntihalukkuutta, niin katsomme asiaa avoimesti, mikä on kaupungin kannalta järkevää ja mikä hintanäkymys kaupan osapuolilla tällä hetkellä on. Jos alueella on rakennuksia, maatiloja ja koteja, kaavaa pyritään muotoilemaan sen mukaisesti. Alueelle tuleva yritys voi olla halukas ostamaan maata.

Kommentti 4: Jos on tarkoitus, että täällä on vihreän siirtymän yrityksiä, niin tänne ei voi tulla mitä tahansa yrityksiä, vaan pitäisi olla juuri vihreän siirtymän yrityksiä, eikö niin?

Vastaus 4: Maa ja mittaus: Aikaisemmin on käytetty myös nimitystä puhtaan siirtymän teollisuus.

Kaavoitus: Kaavan tavoitteena on mahdollistaa alueelle vihreän siirtymän ja sähköintensiivisen (paljon sähköä käyttävän) teollisuuden sijoittuminen. Kaavatyön eteneminen osaltaan tarkentaa minkälaisia teollisuudenaloja alueelle on mahdollista sijoittaa.

Muistio

Hangaskankaan ja Juurusojan vihreän siirtymän osayleiskaava 564-Y2025/3

16.12.2025

Kommentti 5: Vetyteollisuus tuottaa valtavasti lämpöä, jota hyödynnetään kaukolämpöverkkoon. Pikkaralassa ei ole kaukolämpöverkkoa, niin miten se sinne istuu?

Vastaus 5: Kaavoitus: On totta, että syntyy merkittävä määrä hukkalämpöä, jota kaukolämpöverkko voisi hyödyntää. Ja kaukolämpöverkko on kaukana tuolta alueelta. Toinen vaihtoehto ovat erilaiset oheistoiminnot, joissa hukkalämpöä voisi käyttää, kasvihuoneet tms. Ollaan kuitenkin vielä niin alkuvaiheessa, että nyt vasta tarkastellaan, minkälaiset toiminnot voisivat olla mahdollisia.

Asemakaavoilla voidaan tarkemmin ohjata hukkalämmön hyödyntämistä.

Kommentti 6: Onko tarkoitus rakentaa tälle alueelle uutta voimajohtolinjaa? Jos on, milloin siitä saa ennakkotiedon ja voiko siihen vaikuttaa?

Vastaus 6: Kaavoitus: Tarkoitus on kaavoituksella mahdollistaa uusia voimajohtoja sataman suuntaan sekä pohjoiseen Pyryväisen teollisuusalueelle. Molemmat yhtyvät Pikkaralan sähköasemalle. Kaupunki on omalta osaltaan esisuunnitellut mahdollisia alustavia voimajohtoreittejä vaikutuksia huomioiden. Usein pienin vaikutus syntyy, jos uudet johdot sijoittuvat olemassa olevan voimajohdon viereen. Kaupunki ei lähtökohtaisesti itse rakenna voimajohtoja, vaan esimerkiksi alueelle sijoittuvat toimijat tai muut tahot. Voimajohtojen osalta rakentaminen ei vielä toistaiseksi ole ajankohtainen asia, ja kun on, niin maanomistajia tiedotetaan aiheesta.

Kommentti 7: Millaista toimintaa Pikkaralaan voisi käytännössä tulla?

Vastaus 7: Kaavoitus: Kaavamerkintä osa-alueella 1 mahdollistaa käytännössä paljon sähköä käyttävää teollisuutta, esim. vedyn tuotantoa tai datakeskuksen.

Kommentti 8: Minkälainen vaikutus tällä on alueen akkuvarastohankkeille ym. vastaaviin?

Vastaus 8: Kaavoitus: Kaavatyön edetessä myös yrityksiä otettaneen mukaan. Kaupunki katsoo suunnitelmaa hallitusti myös esimerkiksi liikenteen osalta. Lähellä kulkevaa junarataa voidaan myös tarkastella, miten sitä voisi hyödyntää.

Kommentti 9: Osa-alue 1, missä vaiheessa tulee tietoa, mitä ja mihin kohtaan sinne jotain tulee? Ja onhan tuolle alueelle jo tulossa akkuvarasto.

Vastaus 9: Kaavoitus: Nyt ollaan aloittamassa suunnittelua. Todennäköisesti ensi kesänä tehdään erilaisia luontoselvityksiä ja tarkastellaan mihin ylipäänsä voidaan osoittaa teollisuutta tai työpaikka-aluetta. Akkuvarastoon liittyen, myös muita erilaisia toimijoita on ollut meihin yhteydessä, mutta luvituksiin asti eteneviä ei ole meidän tiedossa.

Kommentti 10: Akkumiehet ovat etuajassa, te olette myöhässä. Meille tuli haltuunottopapereita akkufirmoilta ja me vastustamme sitä. Ihmettelen sitä, että kaapeli menee ihan Hangaskankaan vedenpumppaamon vierestä.

Muistio

Hangaskankaan ja Juurusojan vihreän siirtymän osayleiskaava 564-Y2025/3

16.12.2025

Vastaus 10: Kyseessä lienee Kempeleen puolella oleva hanke, josta johdot tulevat Oulun puolelle. Olemme naapurikuntien kanssa yhteistyössä koko ajan ja yhdessä katsotaan kokonaisuus kuntoon. Kaupunki on antanut lausunnon mm. pohjaveden suojeluun liittyen.

Kommentti 11: Siitä akkuvarastosta vielä, että semmosia on kyllä kuultu, että akkuvarasto kyllä tullaan osa-alue 1:lle tekemään. Eikö kaupungilla ole siitä tietoa?

Vastaus 11: Kaavoitus: Keskusteluja erilaisten toimijoiden kanssa on käyty, mutta luvituksiin asti eteneviä hankkeita ei ole meidän tiedossa.

Kommentti 12: Miten sijainti pohjavesialueella on otettu huomioon?

Vastaus 12: Nyt vasta suunnitellaan, mitä mihinkin voi ja kannattaa osoittaa. Jo aiemmin mainitulla Pyyryväisen teollisuusalueellakin Laivakankaan pohjavesialue niin ikään otetaan huomioon. Pohjavesialueille on laadittu oma suojelusuunnitelma, joka otetaan huomioon suunnittelussa.

Kadut ja liikenne: Alueella on Ely-keskuksen maanteitä, kuten Muhoksentie ja Pikkaralantie, joten ne ovat valtion hallinnoimia.

Kommentti 13: Onko kakkosalueelle suunnitteilla jotain teollisuusaluetta?

Vastaus 13: Kaavoitus: Ei, mutta toki voi tulla esimerkiksi pieniä paineentasausasemia vetyputkille. Ne ovat kuitenkin hyvin paikallisia, korkeintaan muutamien kymmenien metrien kokoisia alueita.

Kommentti 14: Minkälaista on yhteistyö naapurikuntien Tyrnävän ja Kempeleen kanssa? Lähellä esim. Pikkaralassa?

Vastaus 14: Kaavoitus: Kempeleen kanssa on käyty neuvotteluja akkuvarastohankkeesta. Iin, Oulun, Muhoksen ja Kempeleen kaavoittajat neuvottelevat tammi-helmikuussa keskenään. Ja Tyrnäväkin voidaan pyytää mukaan. Yhteistyö on tärkeää.

Kommentti 15: Muhokselle kun on tulossa se datakeskus, niin miten se liittyy tähän hankkeeseen?

Vastaus 15: Kaavoitus: Käsittääkseni kyseinen datakeskus liittyy datakeskushankkeen vieressä olevaan sähköasemaan.

Kommentti 16: Osa-alue 1:ssä on vakiasukkaita, miten heidät on otettu huomioon, tuleeko häätö?

Vastaus 16: Kaavoitus: Nyt ollaan luomassa laajaa tulevaisuudenkuvaa. Suunnittelun edetessä asia tarkentuu. Tiedostamme kyllä, että siellä on asutusta.

Maa ja mittaust: Se realisoituu mahdollisessa asemakaavavaiheessa, jos siellä aiotaan asumista lakkauttaa tai siirtää. Ylipäänsä kun kaavoja suunnitellaan, on omistukset huomioitava. Omistajilla on oikeuksia, mutta jos niihin puututaan, siitä saadaan joko kauppahintaa tai muuta korvausta. Sen aika ei ole tässä, kun nyt vasta käynnistetään suunnittelu.

Muistio

Hangaskankaan ja Juurusojan vihreän siirtymän osayleiskaava 564-Y2025/3 16.12.2025

Puheenjohtaja Paula Paajanen kertoi nähtävilläolon aikataulusta ja mahdollisuudesta antaa palautetta.

OAS on nähtävillä 25.11.-30.12.2025

Kuntalaiset ja muut osalliset voivat esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta yhdyskuntalautakunnalle 30.12.2025 klo 15.00 mennessä sähköpostitse osoitteella kirjaamo@ouka.fi tai postitse osoitteella Oulun kaupungin kirjaamo, PL 71 90015 OULUN KAUPUNKI.

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden kiittämällä esittelijöitä ja kaikkia mukana olleita aktiivisesta keskustelusta. Tilaisuus päättyi klo 18.20. Yhteyshenkilöihin yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa on aina mahdollista olla yhteydessä hankkeen tiimoilta.